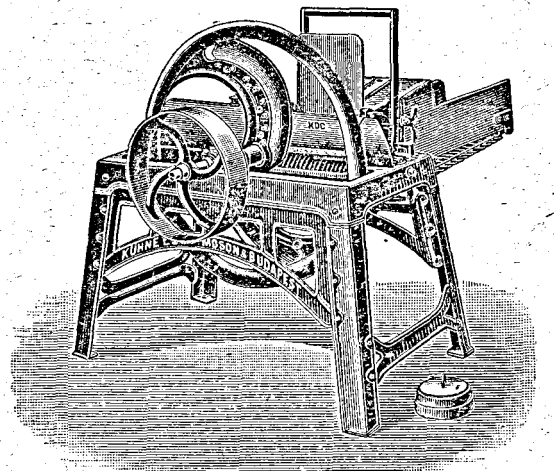
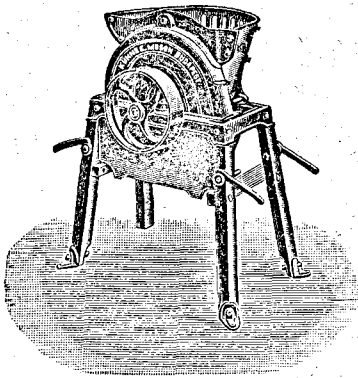

Idénygépek: Szecskavágók, répavágók, hengeres és tárcsás darálók, tengerimorzsolók kézi- és erőhajtásra, olajpogácsatorók, gyökmosságépek, takarmányfüllesztők stb.

3007

Teljes takarmánykészítő berendezések.

„KÜHNÉ”

**MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZV.-TÁRS. MOSONBAN**

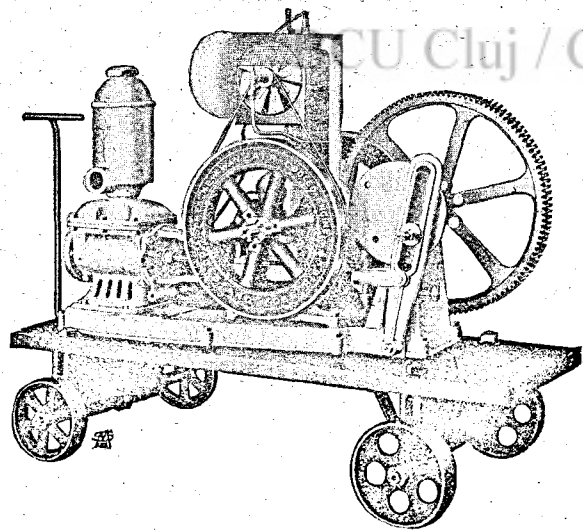
Főraktár: Budapest.

VI., Vilmos-császár-ut 59.

Fiókraktárak:

Debrecen, Kaposvár,

Szabadka, Temesvár.

„NEW-WAY” léghűtéses és
„AVANCE” nyersolaj-
MOTORJAINK

kivitel és munkateljesítmény tekintetében minden más gyártmányt messze felülmúlnak.

3152

Egyszerű szerkezetük, üzembiztosságuk és csekély tüzelőanyagfogyasztásuk

oly előnyöket biztosítanak, hogy alkalmazásuk gazdaságosságáról a jelen körülmények között, amidőn a benzin és olaj beszerzése immár nehézségekbe nem ütközik, a szántó gazda is meggyőződik.

Felvilágosítással és leírással szolgál:

Bächer Rudolf – Melichar Ferencz

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond Budapest, VI., Teréz-körut 26. sz.

Név és védjegy
törvényes
szabadalom

Patkánin

patkányirtó szer

ingyen küld Reitter Oszkár főkapitány, Patkánin gyáranak vezetősége Nagybecskerekén.

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

3173

Tökéletes biztos eredményről jótállás.

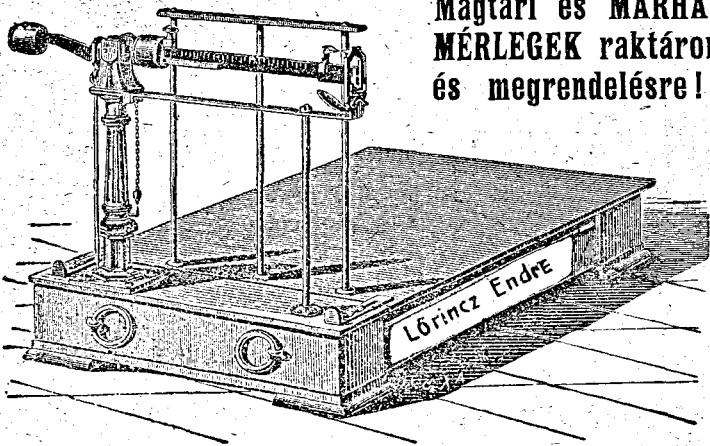
Reitter Oszkár nagybecskereki főkapitánynak teljesen biztos hatású találmánya (nem mérge) emberre és állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elegendő körülbelül 120 patkány kiirtásához. Ismertető leírást, melyben le van írva, hogy különféle nagyságú gazdasághoz hány doboz szükséges a teljes kiirtáshoz — kérésre

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

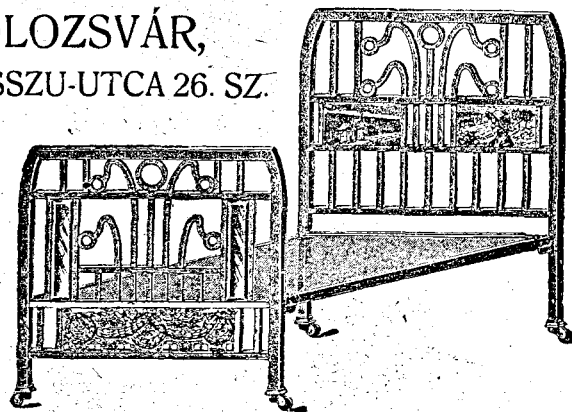
3111

Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyósó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítéseket Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánatra díjtalanul
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAR ÉS OLCSÓBBAR

Hazafias kötelesség most a többtermelés!

Jelentékeny műtrágyamegtakarítás mellett
tetemes **terméstöbbletet** biztosít

a sortrágyázás!

Legjobb kombinált vetőgép a szabadalm.

3164

“REKORD II.”

Sorba vet.

Árajánlattel szívesen szolgál

Sorba trágyáz.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyáranak Vezér-
ügynöksége Budapest, Vilmos-császár-ut 32. szám.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Berlin—Konstantinápoly	381
A fehér ígás-ökör ára. —i.	381
Bankóval nem lehet szántani	382
Kiseb szakközlemények	382
Vegyes közlemények	383
Hirdetések.	

Berlin—Konstantinápoly.

A napilapok hirül adják, hogy már legközelebb ismét megindul a berlin—konstantinápolyi közvetlen express vonat. Ez a dolog lényegében annyit jelent, hogy maholnap, dacára a háborús időknek, az, aki Berlinben vonatra ül, az egész biztonságban utazhatik Konstantinápolyba anélkül, hogy arról le kellene szállnia, vagy utját félbe kellene szakítania. A hosszú út mentén most már nincs ellenség, hanem csupa jóbarát, bizonyos érzelmi közösségben élő testvéri érzéstől áthatott nemzetek. Szerencsés alakulása ez mindenesetre a világháborúnak, azonban korántsem jelenti azt, hogy a háboru után a hű szövetségesek jövőben egymással kapcsolatban úgy fognak szerepelni, mint közös nemzet. Bármennyire kívánjuk is a jövőben való szoros testvéri összeforradást, elvitázhatatlan, hogy a szövetséges országok gazdasági érdekei nem mindenben azonosak, azért tehát, amikor arról lesz szó, hogy a béke idejére szükséges és mindenesetre jövőben is kívánatos szoros gazdasági kapcsolatot annak idején megteremtsek, nagy körültekintésre lesz szükség, hogy minden egyes ország gazdasági érdekei méltányos kielégítést nyerjenek.

Ma még talán nem eléggé időszerű a jövőben várható gazdasági alakulásokról beszélni. Azonban a múltat figyelembe véve s a háboru tanúságait levonva, kétségtelen, hogy Magyarországnak az eddig is legbecesebbnek bizonyult, legfeltebb kínását, a magyar mezőgazdaságot jövőben is védeni kell. Ennek a védelemnek pedig sark igazságai megvannak állapítva, az irányja egész határozottsággal ki van jelölve.

Amikor tehát a gazdasági kapcsolat és érdekközösség megállapításáról lesz szó, a magyar gazdaközönség jogosan elvárhatja, hogy az érdekelt tényezők gondoljanak elsősorban a magyar mezőgazdaságra, erre a nemzetfenntartó tényezőre, amely szövetségesnek is legjobbnak bizonyult a mostani világháboruban. Gondoljanak különösen arra, hogy a ma-

gyar mezőgazdaságot ily jelentős tényezővé azok a hosszú, kitartó és sokszor elkeseredettséggel vívott harcok fejlesztették, amelyet a magyar mezőgazdaság hivatalos és társadalmi vezetőinek főleg a belső ellenségek ellen kellett vívnia. Mennyi küzdelembe került, amíg a magyar mezőgazdaság az állam részéről tudott valamelyes számottevő támogatást kapni a szükségszerű fejlesztéshez? Mennyi küzdelembe került, amíg a magyar gazdaközönséget társadalmilag annyira tudták szervezni, hogy ma már egymagában is felveszi a harcot azok ellen, akik a mezőgazdaság jövőjét soha semmibe sem tekintették, akik egyszerűen a magyar mezőgazdaságból csak közönséges zsirolvasztó telepet akartak maguk részére berendezni. A jövő gazdasági alakulásánál tehát mindenesetre éber szeműeknek kell lennünk s azok, akik különösen a közel jövőben végig utazzák a berlin—konstantinápolyi utat, szerencsére látni fogják a magyar nép erkölcsi és anyagi erejének forrásait is: a magyar szántóföldet, a magyar munkabírást és munkakészséget.

A fehér ígás-ökör ára.

Csodálatos tüneteket észlelhet az, aki a mai állatvásárokat járja és ígás-állatforgalmunkat figyelemmel kíséri.

A mi speciálitásunknak: a fehér ökörnek, a háboru kezdetekor lassan kezdett emelkedni az ára. Az idei március hónapban egyszerre 60 százalékkal ugrott fel és azután ismét lassan emelkedett egészen néhány héttel ezelőttig. Felemelkedett addig, hogy már 3-20—3-50 koronás élősúly árak is sűrűn előfordultak.

Pár hét óta azonban a budapesti és bécsi állatvásárokon — nem tudhatni: természetes-e, avagy mesterséges okokból — jelentős áresések történtek a vágóállatok áraiban.

És most van egy kis bizonytalanság, egy kis kapkodás és szélsőséges egységárak — az ígásállat forgalomban.

Pedig jó lesz gazdáinknak kissé vigyázni és nem felülni holmi — talán mesterséges — irányzatoknak.

Régi, híres, szép erdélyi-magyar fajta fehér szarvasmarha állományunk ma meglepve, megfogyva várja az idők jóra változását. Legjobb országos vásárainkon

a felhajtás mennyisége egy azelőtti jobb hetivásár nivóját sem éri el. Olyan országos vásár, amelyen hat párnál több jóra való fehér ökröt össze lehetne szedni — ma már alig van! És ami szép, szemrevaló anyag van is, az ma olyan kisgazdák tulajdona, akik az eladásra teljességgel nincsenek frászorulva. Az, hogy a budapesti és bécsi vásárokon a vágóállat ára mennyit vagy amennyit esik — sokkal kevésbé befolyásolja az itteni ígásállat árakat, mint ahogyan azt némelyek gondolják. Nagyon jól tudja azt a vásárra járó kisgazda, hogy: ma már alig van eladható erdélyi ökör és ő maga sem lévén ráutalva az eladásra, egyáltalán nem respektálja az újságok által közölt fővárosi áreséseket. A kisgazda kezén soha sem volt több készpénz, mint most. A kislembert a háboru alatt: állataiból, gabonájából, munkájából és hadisegélyekből — annyi pénzt gyűjtött össze, hogy most már jóformán ő diktálhatja az árakat. Természetesen: az ígára való állatok árait, mert ami selejtes, ami öreg, rossz, vagy feljavított, szóval: vágóállat, azt ő sem meri és tudja tartani s az ilyen anyag tényleg megéri a fővárosi természetes vagy mesterséges áreséseket.

Az ígás, a valódi ígás ökör és növendék ökörtinó ára azonban komolyan számbavehető mértékben most sem esett és nem is fog egyhamar esni! Avagy miért vesznek még ma is nagy, neves anyaországi iradalmak ígás bival-ökröket élősúly különként 2-40—2-70 koronás áron?!... Ami fehér ökröt ma egyes üzerek 2-90—3-00 koronán aluli élősúly áron eladásra felkínálni tudnak, az nem ígásökör, csak selejtes jószág, amiben a vevőnek nem sok haszna fog lenni!

Tény az, hogy az árakat, a kereslet és kínálat egymáshoz viszonyítól tekintve, ma elsősorban a lehetőségek, a siralmasan megapadt készletek irányítják!

Jó, prima, fiatal fehér ígásökröt, a mely páronként 12 métermázsza körül huz: 2-90—3-10 koronán, prima fiatal, 10—11 métermázsza közötti súlyu bival-ökröt 2-40—2-70 koronán és 1—2 éves fehér növendék ökörtinót a kor és súly

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Saját székház. — Saját borpincék Budafokon.
— Raktárak: Nyugati pályaudvar, XX. számú közraktár. — Sertéshizláló-telepek Kőbányán.

1. Alaptőke jelenleg	— — — — —	1,270.000 korona.
2. Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete	— — — — —	730.000 korona.
3. Tartalékalap	— — — — —	320.000 korona.
4. Betéti állomány jelenleg kb.	— — — — —	3,500.000 korona.

Beosztás:

1. Vetőmagosztály	4. Géposztály	7. Tenyészállatosztály
2. Gazdasági anyagosztály	5. Gabonaosztály	8. Borértékesítőosztály
3. Szőlészeti osztály	6. Abraktakarmányosztály	9. Biztosítási osztály
10. Pénz- és hitelügyosztály: Betétek folyószámlára: takaré- és gazdasági üzemtőkék szövetkezetünknel való elhelyezése.

Tájékoztató és belépési nyomtatványok rendelkezésre állanak.

3003

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf utócai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.
Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédülő és futószőnyeg gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

szerint 2.24—2.50 korona közötti áron alul szolid kézből bizony ma sem lehet megvenni.

És a kilátások a jövőre éppen nem kecsegtetnek olcsóbb árakkal, sőt! Igás ökör áraink a következő tavaszon el fogják érni, ha ugyan még nem haladják: élősúlyban a 4 koronát! És pedig akár ha még háboru lesz akkor, akár ha már béke lesz. Megmondjuk miért.

Ha még háboru lesz, akkor azért, mert a készletek további fogyása fogja a további áremelkedést maga után vonni.

Ha pedig a jövő tavasz már békében fog nyitni, akkor: a nagy kereslet miatt. A hosszú háboru alatt ugyanis nagyon sok készpénz halmozódott fel az ezerféle cikkben dolgozott hadi szállítók népes osztályának és a parasztságnak a kezében és zsebében. Ez az összegyűjtött készpénz, amely összesen súlyos százmilliókra megy, a biztonságosabb idők elkövetkeztével természetesen a legbiztosabb stabil elhelyezést fogja keresni és mi volna biztosabb tőkeelhelyezés, mint a föld. Békekötés után a felgyülemlett készpénztől a leglázásabb földvásárlásra fogják készletni tulajdonosaikat. Soha nem ért aranyu földbirtok vásárlások, kicsinyben és nagyban fognak következni közvetlenül a háboru befejezése után és soha el nem képzelt földárak. A földbirtokra pedig állatállomány kell. Minden eddigit felülmúló nagy kereslet lesz tehát állatok után is és elháríthatatlanul bekövetkezik a magas áraknak még magasabbra való emelkedése. És mert a telen egy évben csak egyet borjazik — bizony ez az állapot nem fog csak ugy hamarosan kedvezőbbre fordulni.

Bármikor is lesz vége a háborunak tehát és még azután is 1—2 évig, az igás szarvasmarhák ára szükségképpen csak emelkedhetik. Béke után 2—3 év múlva lehet reménység arra, hogy az árak lassan-lassan vissza fognak menni és még további 8—10 év után valamely nivón aztán meg fognak állapodni. Arról, hogy a 2 évtől előtti árak valaha is visszatérjenek, ne is beszéljünk. Régi tapasztalat az, hogy az árak általában soha sem esnek vissza — egy-egy nagy háboru után — az azt

megelőző idők árainak alacsonyosságáig!... Öregebb gazdák emlékezhetnek arra, hogy ez így van.

Jó lesz tehát tartani az árakat és nem elpredálni a készleteket ma, amikor egy pár csizma ára már a 100 korona körül jár... —i.

Bankóval nem lehet szántani.

Nagy lakoma volt minapában Budapesten azoknak a lakomáknak mintájára, amelyekkel a néhai jó mulató angol királyfi szokott rendezni, amelynél a dárídón résztvevő cigányprimás szerint így ültek az asztal körül: egy királyfi egy primás, egy herceg egy kontrás, egy gróf egy pikulás. Még a nagybögös mellé is jutott legalább egy báró.

Az említett budapesti lakomát a pénzfeljedelmek, a milliomos gyárosok és kereskedők rendezték a szociáldemokrata szakszervezetek közreműködésével. Az asztal körül tehát így helyezkedtek el: egy bankár egy nyomorgó proletár, egy hadseregszállító egy szociálista vezér stb. csak hogy míg a néhai angol királyfi lakomáin dus ételsozart várt az éhes gyomrokra, addig az utóbbi lakomán mindössze egyetlen tál étel került terítékre: a magyar gazda. A lakoma vendégei természetesen, akikről tudjuk, hogy éhesek még pedig »profit«-éhesek, annál inkább nekiesetek ennek az egy tál ételnek.

Sejtheti mindenki, hogy az említett lakoma alatt azt a gyűlést értjük, amelyet a gyárosok, a nagykereskedők testületei a munkások szakszervezeti tanácsával karöltve rendeztek a drágaságról való eszmecseré cimen. Tényleg sokat beszéltek a drágaságról, de végeredményben is arra a végső következtetésre jutottak, hogy a drágaságnak legfőbb oka a magyar gazda, a magyar földmivelő éhhetetlensége és telhetetlen kapzsisága. Ha tehát a magyar gazdát megrendszabályozzák, újra fűrödhetünk tejben, mézben, vajban és vége lesz a drágaságnak.

Nem az első ilyenfajta kirohanás volt ez a magyar gazdaközönség ellen. Szinte természetes, hogyha az említett testületek gyűléseznek, annak az éle mindig a gazdák ellen irányul. Ezek a testületek sehogyse tudnak belenyugodni abba, hogy a gazda a viszonyok kényszerítő nyomása alatt valamivel több pénzt kapjon termékeiért. Az ő előttük semmi, hogy ma úgy a gyáros, mint a kereskedő, mint pedig a dolgozó munkás abnormálisan többet keres mint régen, a földolog, hogy a gazda sorsa maradjon a régi. Va-

lóságos pénzözön van most az országban, ebből azonban csak a nemzetentartó gazdaosztálynak nem szabad még csak méltányosan és aránylagosan sem részeseülni. A gazdának szerintük ma is az a feladata: termeljen többet s elégítse ki a tulongtul meggyarapodott igényeket s a megnövekedett fogyasztást.

A gyűlésező urak közül azonban ugy látszik senki sem tudja, hogy a több termeléshez nem elég az akaral s nem elég a több pénz. *Bankóval nem lehet szántani.* A szántáshoz eke, ló és ökör kell s ember, aki az ekét igazgatja. Már pedig valamennyi nagyon megfogyatkozott. A több termeléshez szükség van műtrágyára, vetőmagra és újból és újból munkásokra. Ne adjanak tehát bankót a gazdának, hanem részesítsék a több termelésnek fentebb említett tényezőiben. Ezen kívül vállalják a dus nyereségű bankok és hadseregszállítók az időjárás megfelelő szabályozását, ebben az esetben még az itthonmaradt gazdák is, pedig nagyon kevesen vannak, vállalkoznak arra, hogy az eddiginél jóval többet s jóval olcsóbban fognak termelni.

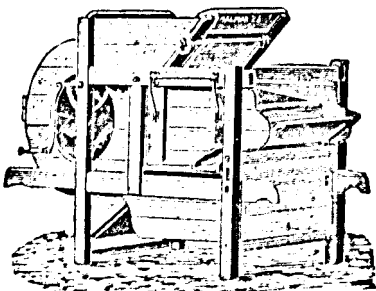
Az említett vegyes társaságu lakoma résztvevői különben, amikor deputációvá alakulva a kormány előtt előadták a gazdák ellen irányuló kívánságaikat, elég csattanós választ kaptak magától a kormány elnökétől. Azonban ugy látszik ez a válasz sem vezeti őket ahhoz a megismert igazsághoz, hogy a drágaság egyik legfőbb oka a fogyasztók szervezetlensége is. Ezt ők tudják, de tudomást nem akarnak róla venni, mert a szervezett fogyasztóközönség hamarosan megszüntetné az áremelő uszort, a kartellek gazdálkodásait, sőt meghiúsítaná azt is, hogy a drágaság ürügye alatt a veséjébe markoljanak annak a gazdaközönségnek, amely a mostani történelmi idők alatt is legtöbbet szenved s legtöbb áldozatot hoz azért a nagy célért, amiért a világháboru folyik.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

A tojás téli eltartásáról.

A friss tojás kétségtelenül a legjobb. Amde a tyuk télen nem igen tojik, még ha meleg helyen tartjuk is, csak hébe-hóba vet egy-egy tojást. Ezért a gazdasszónak, főleg aki pénzeln szeret a tyuktartásból, állandó vágya, hogy tojása mindig és télen is legyen, mikor legjobban fizetik.

Meglehetősen eláll a tojás minden mesterkedés nélkül középhőmérsékű, tehát sem igen meleg, sem igen hideg helyiségben, száraz

Minden gazdaságban :: Európaszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és nélkülözhetetlenek. :: legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK“
és „HERKULES“ TENGERIMORZSOLÓK
KALMÁR ZS. és Társa, Hódmezővásárhely

különleges terménytisztító gépgyár és vasöntöde.

Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

3001

széna, fűrészpör vagy moha közé élrakva. Amde így legfeljebb két-három hónapig marad frissiben.

Ha hosszabb ideig, mondjuk öt-hat hónapig meg akarjuk óvni a tojást az elromlástól, arra kell törekednünk, hogy a levegő behatolását a tojás belsejébe megakadályozzuk. Mely célból a tojás héját valami olyan anyaggal kell bevonni, mely a héj apró likacskaít, pórusait elzárja s ezzel a levegő behatolását lehetetlenné teszi.

Erre a célra használunk sós vizet, meszes vizet és vizüveget.

Az illetlen konzerválásra szánt sósvíz 10 százalékos legyen. Vagyis minden liter vízben egy deka sót oldunk fel. Tíz liter vízhez egy kilogramm sót veszünk.

Ebben a sós vízben az elteendő tojást pár napig áztatjuk, aztán kiszedvén megszáritgatjuk és száraz helyiségben száraz széna közt elrakjuk.

Tudnivaló, hogy konzerválásra mindig csak friss s egy hetesnél nem idősebb tojást használjunk.

Ennél sikeresebbnek mondják a meszes vízzel való konzerválást. E célból frissen égetett meszet megoltunk, ha kihült, folytonos kavarást közt annyi vízzel szaporíthatjuk, míg sűrű tejszerű nem lesz. A mészoldatba só is tehetünk, így a hatás biztosabb.

A mészoldatot bonyaku cserépkorsóba öntjük s a tojást óvatosan belerakjuk és úgy hagyjuk használatig. Használatkor a tojást kikanzalazzuk és langyos vízzel megmossuk.

A vizüveg, melyet szintén erre a célra akarunk használni, gyógyfükereskedésben, vagy nagyobb fűszerüzletben kapható. Az elteendő tojást tisztára mossuk és rongydarabkával bekentjük 15 százalékos vizüveggel, vagyis olyan oldattal, melyben minden liter vizen 15 deka vizüveggel van keverve. Az egyenletesen bekent tojásokat megszáritjuk és fagyapot vagy száraz széna közé ládában elregezzük.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Magyarok sorsa Amerikában.** Amerikából olyan értesülések érkeznek, amelyek szerint ott valóban megkezdődött a magyarság letörésére irányuló munka. Főleg a visszavándorlás kérdése tartja izgalomban a gyárosokat. Aminek meg is van a maga magyarázata: a nagyrészen acélgyárakban és bányákban nagyon csekély munkabérek mellett dolgozó magyar nép visszavándorolni készül hazájába. Már pedig azt a nehézkes és emberfeletti munkát, amit a magyar munkás végez, nem képes egy nemzeti fia sem elvégezni. Derék magyar papjaink fokozzák és szítják a visszavándorlási kedvet. Ezért a hatóságok üldözik, összeesküvéssel vádolják s ügyészi kihallgatásokkal zaklatják őket. Egyik napilapunk, »Az Ujság«, november 19-iki számában közli Kovács Lajos amerikai magyar pap esetét, akinek az volt a bűne, hogy híveit és a magyarságot több alkalommal a visszatérésre buzdította és a templomban egy szerdai napon istentiszteletet tartott »a magyar fegyverek győzelméért és az ó-hazába való szerencsés visszatérésért«. A visszavándorlási mozgalmától megijedt amerikai gyárosok magyar és lótnyelvű röpiratokkal árasztják fel a gyárakban dolgozó magyar és lótnyelvű munkásokat. A röpiratokat valami áruló szerkesztette. Címe: »Mi lesz Magyarországon a háború után? Irtal egy jó magyar és a magyar nép barátja.« Ebben a röpiratban figyelmezteti a magyar népet, hogy valahogy vissza ne menjen a háború után az ó-hazába. Miért? Mert először: az összes háborús kiadásokat a sok milliárdot az Amerikából visszatérő néppel fizettetik meg. Másodszor: Olyan

nagy lesz az adó, amihez fogható még nem volt a világon. Harmadszor: Mindazokat az amerikai magyar férfiakat, akik most nem vehettek részt a háborúban, egyszerűen besorozzák 4—5 évre, mert nekik kell az elesett katonákat pótolni és nekik kell a kaszárnyákat megtölteni. Negyedszer: Az agyonsanyargalt népet aztán nem engedik ki többé Amerikába, mert olyan kivándorlási törvényt fognak hozni, hogy még a madár sem repülhet át a magyar határon. Ezzel az embertelen agitációval szemben egészen jogosult a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége állásfoglalása, mely fölratban sürgeti a kormányt, hogy bizza meg a hazai falusi szövetkezetek útján már most a visszavándorlási agitáció szervezésével, hogy az amerikai magyarság útját már most előkészíthessék. Hisszük, hogy a kormány eleget fog tenni a szövetkezetek önzellen sürgetésének s módot ad a Szövetkezetek Szövetségének, hogy az egész országot behálózó falusi szövetkezetek segítségével megkezdje az amerikai magyarság fölvilágosítását magánlevelekkel s már most gondoskodjék a visszatérők elhelyezéséről. Ennél fontosabb nemzeti kérdés a háború után alig lesz:

— **Ragadós állatbetegségek.** A földmivelésügyi minisztérium jelentése szerint a lefolyt héten az ország területén száj- és körömfájással fertőzve volt 378 községben 2507 udvar, ami a múlt heti állapottal szemben, amikor 405 községben 2745 udvar volt fertőzve ezzel az állatbetegséggel, javulást tüntet föl. Még szembevetőbb a javulás, ha a múlt észendő hasonló időszakát tekintjük, amikor 2071 községben 16.307 udvar volt fertőzve. Sertésvészettel fertőzve volt a lefolyt héten 470 községben 1696 udvar, ami az előző heti állapottal szemben, amikor 481 községben 1855 udvar volt fertőzve e betegséggel, javulást tüntet föl.

— **A falusiakból lett városiak.** Nagyon helyesen mutat rá egy derék főszolgabíró a »Budapesti Hirlap« hasábjain, hogy a földmivelők elleni gyűlöletet most azok is szítják, akik a faluból szakadtak a városba. Azt hitték, hogy ott urak lesznek s mivel most koplálnak, a falura haragúszanak. Évlizedek óta tart — ugymond — a falusi elemnek a városba való tudulása. A jobbmodu falusi embert megfélemezti a város csillogása, a fiából minden áron urat akar nevelni, a napszámosság pedig megmozgat fűt-fát, hogy villamoskalauz, vagy kocsivezető legyen. Ezeket az elemeket teljesen kivetkőzteti falusi egyszerűségükből a város, telkükre luresa, zavaros réteget sodor az itt való élet. Kezdi lenézni azokat, kiktől származtak és akikhez a vér jogán tartoznak: a földmivelést. Most, hogy a várost fojtogatja a drágaság, ezek versenyt kiabálnak az árdrágítókkal a falusiak ellen: »A paraszt megfullad zsirjában, mi meg éhezünk!« Meg lehet erre is felelni egy jótanácsossal: »Mondjatok le a moziról, vessetek le a kalauzruhát és menjetek haza parasztnak!« (Nem szólván arról, hogy könnyebb négy ökröt hajtani, mint villamoskocsit vezetni, mert a székéren paprikás iszalonnát falatozhat a kisbéres. Villamoskalauzra, pincérre, portásra is szükség van, de a város ad ehhez elég embert. A falusi magyar maradjon ott-hon és legyen produktív. Ezt kell szemelőtt tartani, amikor arról van szó, hogy faluból való parasztlégyet alkalmazunk-e vagy városi proletárgyereket.)

— **Saazi komlójelentés.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület saazi megbízottja jelenti december 3-iki kellettel:

Változatlan árak mellett november első felében a saazi piacon élénkebb, második felében mérsékelttel kereslet mellett németországi és svájci nagy sörgyárak (számlájára néhány nagyobb tétel jobb minőségű saazi és vidéki áru került eladásra. Azonban egyrészt azon körülmény, hogy Ausztriában a december—március hónapokra rendeletileg 55 százalékra szállítottatott le a rendes sörgyártás, másrészt, hogy az Amerika felé irányuló és mindaddig Anglia részéről megakasztott kivitel kérdése még mindig nem talált megoldást, tartózkodóvá teszi a kivittel foglalkozó kereskedelmet s a forgalom mindaddig csakis a Németország és a monarchia szükségletére szorítkozik. A kivitel kérdésének megoldásával előreláthatólag nagyobb lesz a kereslet, ami az árakra is kedvező befolyással lesz. Idegen árukból csak néhány tétel auszai és morva áru került el, míg a magyar komló iránt, amely végre, habár csak kisebb tételekben, megérkezett a piacra, nem mutatkozik érdeklődés s így a magyar komló jegyzése csakis névleges. Hivatalos adatok szerint Németország 1915. évi komlótermése 291.266 mázsával tesz 50 kg.-jával az 1914. évi 464.732 mázsával szemben, a komlóval beültetett terület pedig az idén kitesz 23.737 hektárt, a tavalyi 27.685 hektárral szemben, míg a hektáronkénti eredmény az idén 12.2 volt a tavalyi 16.8 mázsával szemben. A saazi piac jegyzései: saazi elsőrendű 110—120 korona, jó középáru 100—110 korona, gyengébb minőségű 80—90 korona, morva 60—70 korona, magyar 50—60 korona 50 kilogrammjával számítva. Az irányzat nyugodt változatlan árak mellett.

— **Kerti magvak beszerzése.** Mikor mindenkit arra buzdítunk, hogy a földterületek okos beosztásával és felhasználásával minél több konyhakerti terményt igyekezzenek teremteni, arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy ki-ki idejében törekedjen a szükséges vetőmagokról gondoskodni. Ez annál inkább szükséges, mert megeshetik, hogy a mostani rendkívüli viszonyok között egyik-másik vetőmagból majd a kelletténél kevesebb lesz beszerezhető és ezt a rendelkezésünkre álló más vetőmaggal kell helyettesíteni. A mennyiben ez így lenne, ne habozzon senki és vegye meg azt a vetőmagot, a melyik kapható lesz, mert utóvégre is nem ez a fontosabb, hogy mindenfélből legyen valamin, hanem az, hogy nagy tömegeket termesszünk. Megnyugtatónkra szolgál ilyen körülmények között az a tudat, hogy egyes zöldségfélék és vetemények magvaiból akkora mennyiségűek vannak, melyek a természet a legnagyobb arányokban is lehetővé teszi. A »Magyar Magtenyésztési Rézvénytársaság«, mely már évek óta kiváló érdemeket szerez azzal, hogy vetőmagokat nagy arányokban és tiszta fajtakban természet. arról értesített bennünket, hogy — noha más években kicsinyben való eladással nem foglalkozott — most a természet közönség érdekében kivételesen hajlandó vetőmagjait a kis rendelőknek is hozzáférhetővé tenni, mert ezzel hazafias kötelességet óhajt teljesíteni. A nevezett részvénytársaság magtermesztő telepe Budapest mellett Monoron van, igazgatósága azonban Budapesten, IV. Deák Ferenc-utca 2. szám alatt van. A részvénytársaság minden hozzáfordulót készségesen és azonnal értesíteni fog.

— **Magyar dinnye és szőlő a német piacokon.** Az idén Németország részéről a magyarországi gyümölcsök iránt fokozot-

tabb érdeklődés volt tapasztalható. Az ismert külpolitikai viszonyok folytán előreláthatólag ez az érdeklődés még nagyobb lesz. Főleg azon terményeinkkel látszik érdemesnek a német piacokat tömegesebben felkeresni, amelyek eddig az olasz verseny erős nyomásától szenvedtek. Ilyen például a szőlő, mely ha gondos csomagolásban fog a német piacokon megjelenni, az olasz szőlőt teljesen pótolhatja. Továbbá a dinnye, melyet újabban a német kereskedők is szívesebben vásárolnak. Jó lesz ezt már idejében tudni és kivált kiviteli cégeinknek törekedni arra, hogy a jövő évben ezen terményeink utat találjanak a német fogyasztókhoz. Tájékoztatás végett felemlítjük, hogy az idén Berlinben a szőlőért félkilogrammonként (kiskereskedésekben 55—70 pfenniget fizettek (tehát kilogrammonként 1.40—1.80 koronát), a sárga dinnyéért pedig 165—160 pfenniget (kilogrammonként 1.70—2.— koronát).

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVARI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGJÖZSÖBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

3001

Telefonszám 27.

Január 1-ei belépésre
állandó alkalmazást

keres középfokú szőlészeti szakiskolát és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamot jeles eredménnyel végzett 2 évi gyakorlattal bíró mezőgazdasághoz is értő 24 éves nős, hadmentes szakegyén. Szíves megkeresést a fizetés megjelölésével kér

Horváth Kálmán

pincemester. 3233

BUDAFOK. Dunasor 16. szám. (Pestmegye.)

Lóvasalásban jártas
kovács-mester
kerestetik.

Ajánlatok:

Belle László gazdatiszt Magyarcsesztve címére küldendők.

3232

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest, V., Nádor-utca 31—33. szám.

Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZOINTÉZET Kérjen ajánlatot

Nagyobb gazdaságokban, több éven át alkalmazásban volt

ISPÁN

ki jelenleg is kisebb birtokot tart bérben,

ujévre

megfelelő állást keres.

Címe:

György Antal,
Magyarsárd,

u. p. Magyarnádas. 3231

Keresek

egy ügyes, a gazdaságban teljesen jártas

ispánt

Czim: a kiadóhivatalban

3226

KOLOZSVARI
TAKARÉKPÉNZTAR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám.

3006

□□□

Alapjai: 3 millió 347,000 korona.

Elfogad: takarékbetéteket legelőnyösebb kamatoztatás mellett

és azokat a moratórium korlátozó határozmányaitól eltekintve

bármikor azonnal visszafizeti,

miáltal módot óhajt nyújtani a közönségnek, hogy pénzfelteslegeit a háboru tartama alatt is biztos helyen elhelyezhesse.

Új intézeti székházában külön e célra épített pánccélműben

tűz- és betörésmentes rekeszeket

és értékeket tartalmazó ládák részére

tresort tart a közönség rendelkezésére.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölvívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhelyben a legjobb anyagból, legújabb divatszerint készült közkedveltségű **férfi és női cipőraktárára**

3008

Megrendelés után készít amerikai és francia vagy bármily tetszés szerinti fazonu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: **Matutsek József.**